

MAASTRICHT GEHEEL(D)

*Het zijn de dwarsliggers
die het spoor recht houden¹*

Pleidooi voor een duurzame integratie van het spoor

Ons voorstel voor de transformatie van het Maastrichtse spoor-emplacement heeft in de loop der jaren van november 2021 tot heden een aantal stappen doorlopen waarin de essentie overeind bleef om de niet gebruikte, zogenaamde “non describe” terreinen rondom het station in te zetten voor gezamenlijk gebruik ter beschikking van haar inwoners: omdat het in de basis allen toebehoort. In onderstaande notitie wordt de ultieme consequentie zichtbaar gemaakt en wordt aangetoond hoe de ingezette transformatie na eliminering van spoorse activiteiten op maaiveld kan leiden tot een **volledige heling** van dit gebied. Door deze wonde, een delta van spoorlijnen door het centrum van de stad, op te heffen en in te

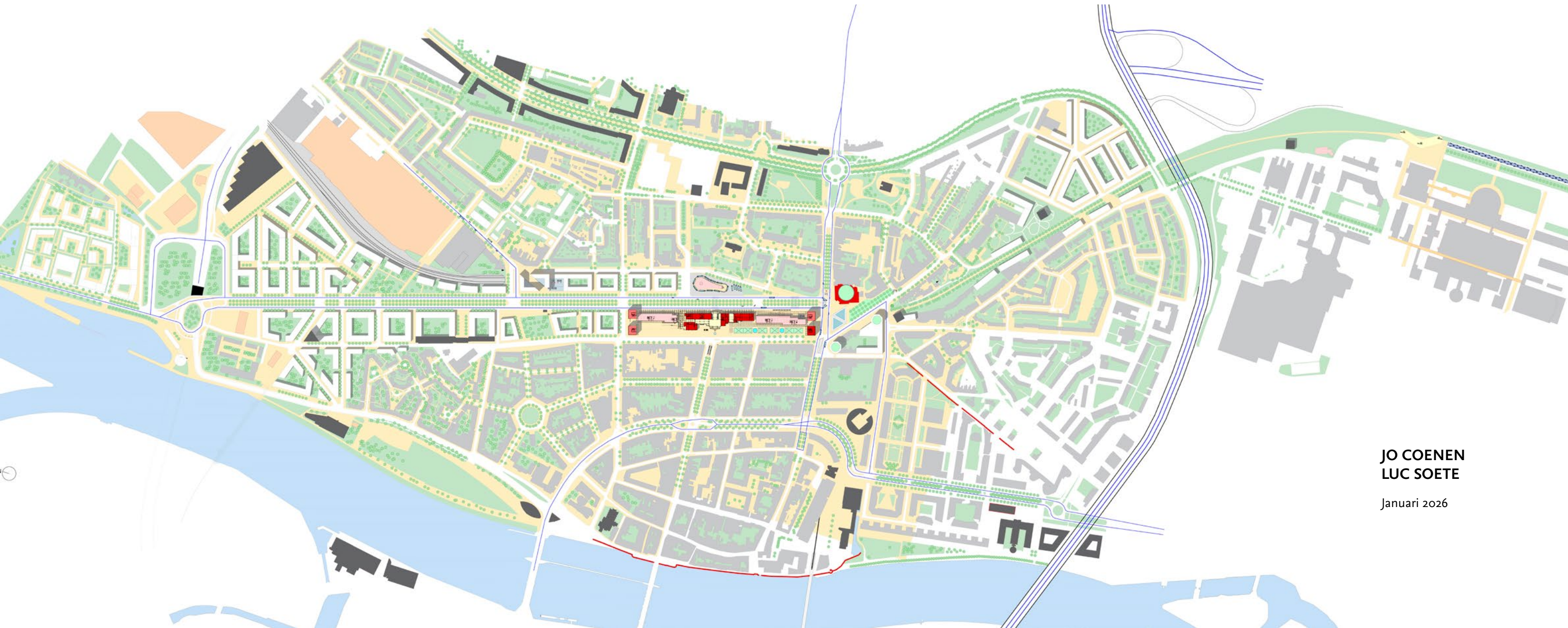
vullen met woningen en stedelijke voorzieningen geeft het de stad Maastricht de kans weer **organisch samen te groeien**. Vandaar de titel van dit finale rapport **Maastricht geheel(d)**.

Als subtitel hebben wij gekozen voor de tegelspreuk **het zijn de dwarsliggers die het spoor rechthouden**, mede naar aanleiding van de onlangs uitgebrachte Gebiedsvisie Spoorzone Maastricht **GRAND MSTRG** uitgevoerd door een combinatie van adviesbureaus met name Urhahn | Stedenbouw & Strategie, OKRA Landschapsarchitecten en APPM in opdracht van de Gemeente Maastricht, en die nu ter goedkeuring voorligt aan de gemeenteraad. **Wij delen de conclusie en aanbeveling van dit rapport niet**. De aanbevolen varianten

lossen ons inziens de spoorbarrière in de stad niet op. Integendeel, de Maastrichtse spoorzone wordt eerder aangepast aan de bestaande spoorbarrière die daarmee als het ware vereeuwigd wordt.

In deze dwarsliggers' bijdrage wordt aangegeven hoe een **duurzame integratie van het spoor** in Maastricht zowel technisch als financieel een haalbare, meer nog een **realistische optie** vormt. Ons pleidooi aan de Maastrichtse gemeenteraad is dan ook om de mogelijkheid van deze optie als **lange termijn visie** voor een geheelde stad te behouden.

¹ “Het zijn de dwarsliggers die het spoor recht houden” is een uitspraak die figuurlijk betekent dat mensen die tegen de stroom in gaan (de ‘dwarsliggers’) essentieel zijn voor vooruitgang, omdat ze bestaande systemen uitdagen en nieuwe perspectieven bieden, net zoals de dwarsliggers (bielzen) de spoorstaven op de juiste afstand houden zodat de trein veilig kan rijden. De spreuk benadrukt het belang van kritische denkers en ‘andersdenkenden’ voor de samenhang en ontwikkeling van een project, organisatie, of samenleving. Zonder “dwarsliggers” verliest het systeem zijn stabiliteit.

JO COENEN
LUC SOETE

Januari 2026